

ПРОЄКТ
ВСІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ОПП ПРОСИМО НАДІСЛАТИ ДО
31.03.2024 НА
ЕЛЕКТРОННУ ПОШТУ GRUCHANYK@GNPU.EDU.UA

**Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка**

ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Українська мова і література)»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта,
предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: *Магістр із середньої освіти (Українська мова і література).*

***Учитель української мови і літератури, зарубіжної літератури. Викладач
української мови і літератури, зарубіжної літератури
закладу фахової передвищої освіти***

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Глухівського НПУ ім. О. Довженка

Голова
вченої ради _____ проф. Олександр КУРОК

(протокол № ____ від «__» _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____
В. о. ректора _____ проф. Олександр КУРОК
(наказ № _____ від «__» _____ 20__ р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Кафедра української мови, літератури та
методики навчання
Глухівського НПУ ім. О. Довженка
протокол засідання №
від «» червня 2024 р.

Завідувач кафедри української мови,
літератури та методики навчання

_____ Наталія ГОГОЛЬ

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада ННІ Філології та історії
Глухівського НПУ ім. О. Довженка

протокол засідання №
від «» червня 2024 р.

Голова вченої ради ННІ Філології та історії

_____ Олена ЧУМАЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Середня освіта (Українська мова і література)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена кафедрою української мови, літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

ОПП є нормативним документом, що враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. №519 «Про внесення змін у додаток до постанови КМУ від 23.11.2011 р. №1341», розробленим відповідно до Положення «Про структуру та зміст освітніх програм у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка», визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄCTS, що необхідні для виконання цієї програми; очікувані результати навчання (компетентності), якими має володіти здобувач денної та заочної форм навчання.

ОПП упроваджується як тимчасовий документ до затвердження стандарту за відповідним рівнем вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта.

Розроблено робочою групою у складі:

ГРИЧАНИК Наталія Іванівна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/397-grichanik-nataliya-ivanivna	кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка; гарант освітньої програми
ГОГОЛЬ Наталія Валеріївна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/252-gogol-nataliya-valeriivna	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
НОВИКОВ Анатолій Олександрович, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/393-novikov-anatolij-oleksandrovich	доктор філологічних наук, професор кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
КУЗНЕЦОВА Галина Петрівна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/241-kuznetsova-galyna-petryvna	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
ЛУЧКІНА-ЗАГОРОДНЯ Любов Василівна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/412-luchkina-lyubov-vasilivna	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
МЕДВІДЬ Наталія Сергіївна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/406-medvid-nataliya-sergiiivna	кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка
КЛЕЙМЕНОВА Тетяна В'ячеславівна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universitytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/410-klejmenova-tetyana-v-yacheslavivna	кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка

<p>КАБИШ Марина Юріївна, https://gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universytet/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/417-kabish-marina-yurijivna</p>	<p>кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка</p>
<p>ПОБЕРЕЦЬКА Вікторія Василівна,</p>	<p>доктор філософії, викладач філологічних дисциплін, голова циклової комісії керівників науково-дослідних робіт студентів і ліцеїстів, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського»</p>
<p>ГОРОБІЙ Любов Олександрівна</p>	<p>здобувач вищої освіти за ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти, предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) ННІ Філології та історії Глухівського НПУ ім. О. Довженка</p>
<p>КАРПЕНКО Олександра Віталіївна</p>	<p>випускниця Глухівського НПУ ім. О. Довженка, яка здобула освіту за ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти, предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) ННІ Філології та історії Глухівського НПУ ім. О. Довженка</p>

1. Профіль освітньо-професійної програми

«Середня освіта (Українська мова і література)»
(Secondary Education (Ukrainian Language and Literature))
підготовки магістрів зі спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.01 Середня освіта(Українська мова і література)
(014.01 Secondary Education (Ukrainian Language and Literature))

Складові	Опис освітньої програми
Розділ 1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка (Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University) Навчально-науковий інститут філології та історії (Educational and Scientific Institute of Philology and History) Кафедра української мови, літератури та методики навчання (Ukrainian Language, Literature and Teaching Methods Chair)
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Кваліфікація в дипломі: Магістр із середньої освіти (Українська мова і література). Учитель української мови і літератури, зарубіжної літератури. Викладач української мови і літератури, зарубіжної літератури закладу фахової передвищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Українська мова і література) (Secondary Education (Ukrainian Language and Literature. English Language))
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми УД19003282 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27.12.2018 протокол №133 (наказ МОН України від 08.01.2019 № 13)
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень FQ-EHEA – другий цикл EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст, ОС «Магістр». Решта вимог визначаються Правилами прийому до Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (у рік вступу)
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2024 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://nnifi.gnpu.edu.ua/
Розділ 2. Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка компетентного конкурентоздатного фахівця – учителя української мови й літератури, зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти, викладача української мови і літератури, зарубіжної літератури закладу фахової передвищої освіти, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, новітніми технологіями навчання,	

методологією наукового дослідження, спроможний вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в невизначених умовах галузі середньої освіти за предметною професійною сферою, здатний до високо професійної науково-педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.

Розділ 3. Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Об'єкт вивчення: організація і забезпечення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти з української мови і літератури, зарубіжної літератури; педагогічні теорії, концепції, методики викладання філологічних дисциплін, організація науково-педагогічного дослідження.

Цілі навчання: підготовка вчителів української мови і літератури, зарубіжної літератури для закладів загальної середньої, фахової передвищої освіти, здатних розв'язувати складні задачі за предметною спеціальністю в освітній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог.

Теоретичний зміст предметної області: актуальні питання інноваційного розвитку освіти, сучасні теоретичні засади педагогіки, української мови і літератури, зарубіжної літератури та методики їх навчання, достатні для формування спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності.

Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, психолого-педагогічні методи; освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей; традиційні та інноваційні (інтерактивні та інформаційно-комунікаційні) технології навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури; методи лінгвістичного (метод опозицій компонентного, словотвірного, морфологічного, синтаксичного, когнітивного, контекстуального аналізу тощо, літературознавчого аналізів (історико-контекстуальний, історико-порівняльний, біографічний, психологічний, міфологічний, **жанровий** тощо) аналізів.

Інструменти й обладнання: навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для комп'ютерного класу (сучасна комп'ютерна техніка); друковані та інтернет-джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; використання технічних баз інших освітніх установ для проведення різних видів практик.

Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістра, що ґрунтується на сучасних наукових знаннях з української мови і літератури, зарубіжної літератури, спрямована на оволодіння загальними і фаховими компетентностями для успішної професійної діяльності та наукового зростання здобувача.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Програма спрямована на забезпечення фахової діяльності випускників за такими напрямками: викладацький (викладання базових, професійно орієнтованих дисциплін зі спеціальності та методики їх навчання); організаційно-виховний (організація виховної роботи в академічних групах, учнівських колективах); науково-дослідний (дослідження в галузях філології, педагогіки, психології).
Особливості освітньо-професійної програми	Програма поєднує поглиблене вивчення української мови і літератури, зарубіжної літератури з вивченням теоретико-лінгвістичних, психолого-педагогічних дисциплін, практичною підготовкою, участю в дослідницьких проектах фахового спрямування, розробленні та експериментальній перевірці інноваційних освітніх технологій. Програма передбачає підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.
Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Підприємства, установи, організації у сфері освіти і виробничого навчання державної, комунальної і приватної форм власності – адміністративні та/або науково-педагогічні посади відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010 зі змінами до нього (наказ від 25.10.2021 р. №810-21 «Про затвердження зміни №10 до національного класифікатора ДК 003:2010»).
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за освітньо-науковою програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії» (8 рівень НРК, третій цикл FQ-EHEA, 8 рівень – EQF-LLL); підвищення науково-методичного рівня в закладах вищої освіти і наукових установах України та за кордоном; набуття часткових кваліфікацій
<i>Назви професійних угруповань:</i> 23 – Професіонали в галузі освіти та навчання 232 – Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти 2320 – Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти <i>Назви професій:</i> 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти 2322 Викладачі закладів фахової передвищої освіти 2321 Викладачі закладів професійної (професійно-технічної освіти) 334 Інші фахівці в галузі освіти	

	за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти
Розділ 5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентрований підхід, компетентнісне, проблемно орієнтоване навчання, самонавчання, системність навчання, контекстність навчання, актуалізація результатів навчання, глибока практична підготовка (оволодіння здатностями науково-педагогічної роботи в закладах освіти). Оволодіння методологією наукової роботи, навичками її презентації. Провідні методи навчання – проблемний, частково-пошуковий та дослідницький. Застосовуються інтерактивна, проектна технології, технологія розвитку критичного мислення, технологія саморозвитку, інформаційно-цифрова та інтерактивно-комунікативна технології навчання (вебінари, тренінги, презентації), дистанційні освітні технології. Викладання та навчання проводиться у формі лекцій, у тому числі мультимедійних та інтерактивних, семінарських та практичних занять, лабораторних робіт , самостійної роботи, виконання індивідуальних і групових проєктів та виробничої практики зі спеціальності, а також позааудиторні форми (індивідуальні консультації, диспути, дискусії, круглі столи, ділові ігри тощо)
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, підсумковий. Виконання тестових завдань, модульні контрольні роботи, індивідуальні дослідницькі завдання, апробація результатів дослідження, звіти про проходження практики, заліки, семестрові екзамени; захист магістерської роботи, складання комплексного кваліфікаційного екзамену; апробація результатів досліджень на наукових конференціях; публікація результатів досліджень у наукових виданнях. Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, зараховано, не зараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX); критерії оцінювання оприлюднюються заздалегідь. Оцінювання є послідовним, прозорим і проводиться відповідно до встановлених процедур.
Розділ 6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й практичні проблеми в галузі освіти (сфера середньої освіти, навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури), що передбачає проведення досліджень, застосування новітніх теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю педагогічних умов організації освітнього процесу.
Загальні	ЗК1. Знання та розуміння предметної області, здатність до інноваційної професійної діяльності відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; наявність базових

<p>компетентності (ЗК)</p>	<p>загальних знань для інтерпретації власних досліджень в освітній діяльності.</p> <p>ЗК2. Знання основ гуманітарних наук, що сприяють розвитку загальної культури, здатності до вираження національної культурної ідентичності.</p> <p>ЗК3. Здатність діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина; реалізовувати свої права та обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства, необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК4. Здатність критично мислити, аналізувати, систематизувати, виокремлювати та перевіряти проблеми сучасної методології, трансформувати наукові знання предметних галузей.</p> <p>ЗК5. Здатність застосовувати знання на практиці, результативно розв'язувати професійні задачі.</p> <p>ЗК6. Здатність планувати освітню діяльність, управляти нею, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт, діяти з дотриманням морально-етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК7. Здатність здійснювати ділову комунікацію (усну та писемну) іноземною мовою.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і писемній формах.</p> <p>ЗК9. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології в професійній діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність систематизувати, аналізувати, комбінувати, інтерпретувати наукові знання, здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.</p> <p>ЗК11. Здатність до удосконалення соціальних навичок (soft skills), що відповідають меті й завданням програми; генерування нових ідей і впровадження обґрунтованих рішень у професійній діяльності, мотивування учасників освітнього процесу до досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК12. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня для розроблення і втілення освітніх проєктів.</p> <p>ЗК13. Здатність до рефлексії, самокритики, самооцінювання, моделювання власної траєкторії професійного розвитку та самовдосконалення.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК1. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, формувати в здобувачів освіти ключові та предметні компетентності, здійснювати інтегроване навчання на межі предметних галузей.</p> <p>ФК2. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний), новітні методи й освітні технології до навчання і викладання української мови та</p>

літератури, зарубіжної літератури, інтегрованого навчання в закладах загальної середньої і фахової передвищої освіти.

ФК3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, зарубіжної літератури; аналізувати особливості сприйняття та засвоєння ними навчальної інформації з метою корегування освітнього процесу; мотивувати до саморозвитку, формувати культуру академічної доброчесності.

ФК4. Здатність послуговуватися сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями в дослідницькій діяльності; результативно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси з української мови і літератури, зарубіжної літератури в умовах традиційної та дистанційної форм організації освітнього процесу.

ФК5. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі з української мови і літератури, зарубіжної літератури вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти; добирати методи й засоби навчання для осіб з особливими освітніми потребами, організовувати безпечне освітнє середовище.

ФК6. Здатність вільно володіти українською мовою, доцільно послуговуватися мовними ресурсами у процесі фахової і міжособистісної комунікації; спроможність до публічних виступів, володіння загальними закономірностями мовленнєвої поведінки освітянина (у тому числі в науковій сфері).

ФК7. Здатність демонструвати знання та розуміння актуальних проблем лінгвістики, когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження монологічних і діалогічних текстів в усній і писемній формах, володіння методикою розвитку мовленнєвої компетентності здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК8. Здатність орієнтуватися в тенденціях розвитку сучасної української літератури, вміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду, ціннісних орієнтацій здобувачів освіти.

ФК9. Здатність критично осмислювати тенденції розвитку сучасної зарубіжної літератури; застосовувати на практиці знання про принципи, методи та прийоми аналізу художнього тексту.

ФК10. Здатність застосовувати поглиблені знання, вміння і навички з літературознавства, мовознавства для вирішення професійних завдань; вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

	<p>ФК11. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, необхідні для професійної діяльності; власною державницькою позицією, українськомовною стійкістю, ставленням до української мови, літератури як до естетичного феномену виховувати національно свідомих громадян України.</p> <p>ФК12. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінювання педагогічного досвіду у галузі навчання і викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції та свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.</p> <p>ФК13. Здатність оперувати методами наукового аналізу та структурування мовного, літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів, прийомів, методик; обґрунтувати, спланувати і виконати самостійне дослідження з української мови / української літератури / зарубіжної літератури з методикою та/або на межі предметних галузей з дотриманням норм академічної доброчесності.</p> <p>ФК14. Здатність узагальнити й оприлюднити результати власної наукової діяльності (у тому числі іноземною мовою); застосовувати елементи теоретичного й експериментального досліджень у професійній діяльності.</p> <p>ФК15. Здатність до партнерської, конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та закладах фахової передвищої освіти.</p> <p>ФК16. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, інтегрувати освітні інновації у власну педагогічну діяльність з урахуванням особливостей діяльності закладу та індивідуальних потреб здобувачів освіти.</p> <p>ФК17. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>ФК18. Здатність професійно самовдосконалюватися, саморозвиватися.</p>
Розділ 7. Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН1. Орієнтується в основних підходах, напрямках, течіях, школах і методах наукового пізнання предметних галузей; виокремлює, аналізує, систематизує проблеми сучасної методології, критично осмислює, інтерпретує історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>РН2. Знає основні ідіоматичні вирази ділової іноземної мови, здатен спілкуватися іноземною мовою в професійній сфері.</p>

PH3. Володіє науковою українською мовою, технологіями роботи із сучасним українським науковим текстом; демонструє вміння і навички мовно-стилістичного аналізу наукового тексту; демонструє вміння узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах, навчально-методичних посібниках тощо).

PH4. Уміє створювати монологічні і діалогічні тексти в усній і писемній формах, екстраполює основні закони риторики на діяльність у галузі освіти, вирішує комунікативні завдання в конкретній ситуації спілкування, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

PH5. Застосовує поглиблені знання з української мови, української і зарубіжної літератури для вирішення професійних завдань, вільно користується спеціальною термінологією предметних галузей.

PH6. Знає основні функції й закони розвитку мови як суспільного явища, різнорівневу (системну) організацію української мови та її норми, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, **визначає актуальні проблеми сучасного мовознавства.**

PH7. Знає провідні тенденції розвитку сучасної української літератури, використовує здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду, ціннісних орієнтацій здобувачів освіти.

PH8. Знає законодавчі акти України в галузі освіти, методичні, нормативні та інші директивні документи; називає та описує основні принципи, функції, сучасні форми й методи управління освітньої діяльності, володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти; називає та аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки та я-ідентичності.

PH9. Володіє вміннями виконувати власне дослідження з української мови / української літератури / зарубіжної літератури з методикою та/або на межі предметних галузей із використанням основних методологічних принципів та підходів, формулює узагальнення на основі самостійно опрацьованих та апробованих даних відповідно до принципів академічної доброчесності.

PH10. Демонструє вміння планувати структуру та зміст освітнього процесу з української мови, української літератури, зарубіжної літератури та/або інтегрованих курсів предметних галузей, класифікувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до потреб формування ключових та предметних компетентностей, умов інтегрованого навчання; управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

PH11. Демонструє здатність діяти автономно і в команді; здатен до партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу під час реалізації професійно-практичних засад навчання української мови та літератури, зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

PH12. Демонструє здатність аналізувати зміст підручників, навчальних і методичних посібників та інших дидактичних матеріалів, зміст різних електронних ресурсів, необхідних для навчального й методичного забезпечення освітнього процесу з української мови і літератури, зарубіжної літератури та методик їх навчання.

PH13. Визначає і характеризує основні принципи та методики науково-педагогічних досліджень; демонструє вміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати сучасну наукову інформацію; описує апарат науково-педагогічного дослідження, методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, прогнозує очікувані результати, аналізує.

PH14. Володіє комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

PH15. Здатен критично осмислювати тенденції розвитку сучасної зарубіжної літератури, володіє різними видами та аналізу художніх творів, визначає їхнє місце в літературному процесі.

Здатен критично осмислювати тенденції розвитку сучасної зарубіжної літератури, визначати місце і роль письменника в історико-літературному процесі, володіє різними видами та шляхами аналізу художніх творів із урахуванням їх родово-жанрової, визначає їхнє місце в літературному процесі.

PH16. Уміє застосовувати літературознавчі методи дослідження та системного аналізу літературних текстів, визначати їхні композиційні та жанрові особливості (визначати їхні родово-жанрові та сюжетно-композиційні особливості), використовувати

	<p>фахові знання, уміння і навички для аналізу літературного процесу.</p> <p>РН17. Володіє основами професійної культури, здатен створювати й редагувати тексти фахового змісту, працювати з медіатекстами, дотримується культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в здобувачів освіти.</p> <p>РН18. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання; оцінює ефективність їх упровадження.</p> <p>РН19. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних філологічних наук у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, описує показники якості педагогічної діяльності, визначає індивідуальні професійні потреби, демонструє готовність до поглиблення знань з предметної області, обирає шляхи і ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p> <p>РН20. Демонструє вміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу; створює безпечне освітнє цифрове середовище в умовах дистанційного навчання.</p> <p>РН21. Знає та дотримується умов функціонування інклюзивного освітнього середовища, добирає методи й засоби навчання для осіб з особливими освітніми потребами, використовує сучасні технології навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, застосовуючи принципи диференціації та індивідуалізації.</p> <p>РН22. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення; визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування в професійній діяльності.</p> <p>РН23. Застосовує сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі викладання та навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури.</p>
Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Визначається Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затвердженими постановою КМУ №1187 від 30.12.2015 (зі змінами).</p> <p>Усі штатні науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньо-професійної програми, мають науковий ступінь та/або вчене звання, є провідними фахівцями з педагогіки, психології, української</p>

	<p>філології, зарубіжної літератури та методики навчання мови і літератури, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності.</p> <p>Усі викладачі ОПП мають активні профілі в професійних наукових мережах ORCID, ResearcherID, Google Scholar. Підвищення кваліфікації всі науково-педагогічні, педагогічні працівники проходять кожні п'ять років.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторії для проведення лекцій, практичних і семінарських занять, комп'ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернету, спеціалізовані кабінети для проведення занять з методики навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури відповідають санітарним нормам та вимогам правил протипожежної безпеки. Не менше 30% навчальних аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням, необхідним для виконання навчального плану.</p> <p>Матеріально-технічна база забезпечує проведення всіх видів освітньої підготовки та науково-дослідної роботи здобувачів освіти. У навчальній та науковій діяльності використовуються книжкові фонди кабінетів, бібліотеки та читальні зали.</p> <p>Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов (гуртожитки, актові зали, спортивна зала, стадіон, психологічна служба).</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційний пакет спеціальності, навчально-методичні комплекси дисциплін, фонди наукової бібліотеки університету, у тому числі передплачувані фахові періодичні видання та інституційний репозитарій. Офіційний сайт Глухівського НПУ ім. О. Довженка: http://gnpu.edu.ua/index.php/ua/; бібліотека Глухівського НПУ ім. О. Довженка: http://new.library.gnpu.edu.ua/; офіційний сайт Навчально-наукового інституту філології: та історії http://nnifi.gnpu.edu.ua/.</p>
Розділ 9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до Правил прийому до Глухівського НПУ ім. О. Довженка.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код п/а	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1	Філософія освіти	3	іспит
ОК 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки		6	
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 3	Інноваційна педагогіка	3	іспит
ОК 4	Педагогічна психологія	3	іспит
ОК 5	Культура наукової українсько мови	3	залік
ОК 6	Сучасна українська література	3	іспит
ОК 7	Сучасна зарубіжна література	3	залік
ОК 8	Методика навчання української мови в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти	4	іспит
ОК 9	Методика навчання літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти	4	іспит
ОК 10	Актуальні проблеми сучасного мовознавства	3	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки		26	
<i>Науково-практична підготовка</i>			
ОК 11	Педагогічна практика на робочому місці вчителя української мови і літератури та зарубіжної літератури	9	диф.залік
ОК 12	Педагогічна практика в закладах фахової передвищої освіти на робочому місці викладача української мови і літератури та зарубіжної літератури	9	диф.залік
ОК 13	Науково-практична підготовка до написання магістерської роботи	12	
ОК 13.1	Методологія і методи наукових досліджень	3	залік
ОК 13.2	Інформаційні технології в дослідницькій діяльності	3	залік
ОК 13.3	Академічна риторика	3	залік
ОК 13.4	Науково-дослідницька практика з написання магістерської роботи	3	залік
Загальний обсяг практичної підготовки		30	
<i>Підсумкова атестація</i>			
ОК 14	Комплексний кваліфікаційний екзамєн з української мови, української і зарубіжної літератур та методик їх навчання	0,5	іспит
ОК 15	Захист магістерської роботи	0,5	захист
Загальний обсяг підсумкової атестації		1	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		63	
Вибіркові компоненти ОПП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			

ВК 1	Дисципліна 1	3	залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ВК 2	Дисципліна 2	4	залік
ВК 3	Дисципліна 3	4	залік
ВК 4	Дисципліна 4	4	залік
ВК 5	Дисципліна 5	4	залік
ВК 6	Дисципліна 6	4	залік
ВК 7	Дисципліна 7	4	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента		27	
<p><i>Вибір освітніх компонентів циклу загальної підготовки здійснюється з університетського каталогу вибіркового дисциплін.</i></p> <p><i>Вибір освітніх компонентів циклу професійної підготовки здійснюється з інститутського каталогу вибіркового дисциплін, у тому числі з іншої ОПП.</i></p>			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПШ
Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент ОПШ

<p>1 семестр ОК1 Філософія освіти ОК2 Іноземна мова за професійним спрямуванням ОК3 Інноваційна педагогіка ОК4 Педагогічна психологія ОК5 Культура наукової української мови ОК6 Сучасна українська література ОК7 Сучасна зарубіжна література ОК8 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти ОК9 Методика навчання літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти ОК13.1 Методологія і методи наукових досліджень</p>	<p>2 семестр ОК8 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти ОК9 Методика навчання літератури в закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти ОК11 Педагогічна практика на робочому місці вчителя української мови і літератури та зарубіжної літератури ОК13.2 Інформаційні технології в дослідницькій діяльності ОК13.4 Науково-дослідницька практика з написання магістерської роботи ВК1 ВК2 ВК3 ВК4</p>	<p>3 семестр ОК10 Актуальні проблеми сучасного мовознавства ОК12 Педагогічна практика в закладах фахової передвищої освіти на робочому місці викладача української мови і літератури та зарубіжної літератури ОК13.3 Академічна риторика ОК13.4 Науково-дослідницька практика з написання магістерської роботи ВК5 ВК6 ВК7 ВК8 ОК14 Комплексний кваліфікаційний екзамен з української мови, української і зарубіжної літератур та методики їх навчання ОК15 Захист магістерської роботи</p>
--	--	--

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)» спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка проводиться у формі публічного захисту магістерської роботи, яка виконується на матеріалі однієї з фахових дисциплін та обов'язково передбачає методичний компонент, та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови, української і зарубіжної літератур та методики їх навчання.

Атестація здійснюється відкрито і публічно та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ОС «Магістр» із присвоєнням кваліфікації «Магістр із середньої освіти (Українська мова і література). Учитель української мови і літератури, зарубіжної літератури. Викладач української мови і літератури, зарубіжної літератури закладу фахової передвищої освіти».

4. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК, ФК) компонентам ОПП

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13 1	ОК 13 2	ОК 13 3	ОК 13 4	ОК 14	ОК 15
ЗК1	*			*	*	*	*	*	*	*			*	*		*	*	*
ЗК2	*		*	*		*	*			*					*		*	*
ЗК3	*			*							*	*						
ЗК4	*		*	*	*	*	*			*			*			*	*	*
ЗК5				*	*			*	*		*	*						
ЗК6								*	*		*	*				*		
ЗК7		*																
ЗК8			*												*			
ЗК9				*				*	*		*	*		*				
ЗК10	*			*									*			*		
ЗК11					*			*	*		*	*				*		
ЗК12		*		*	*						*	*			*			
ЗК13				*	*						*	*				*	*	*
ФК1				*				*	*		*	*						
ФК2								*	*		*	*						
ФК3					*			*	*		*	*						
ФК4				*							*	*		*		*		
ФК5				*	*			*	*		*	*						
ФК6			*							*					*		*	*
ФК7			*							*					*			
ФК8						*											*	*
ФК9							*										*	*
ФК10			*			*	*			*							*	*
ФК11	*					*			*		*	*						
ФК12				*				*	*		*	*				*		*
ФК13													*	*		*		*
ФК14		*	*												*	*	*	
ФК15				*	*			*	*		*	*						
ФК16	*							*	*		*	*	*			*	*	*
ФК17	*			*							*	*					*	*

ΦK18		*								*	*				*	*	*
-------------	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---	---	--	--	--	---	---	---

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОПШ

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13 1	ОК 13 2	ОК 13 3	ОК 13 4	ОК 14	ОК 15
ПРН1	*	*					*			*			*			*		*
ПРН2		*																*
ПРН3			*													*		*
ПРН4															*			*
ПРН5								*	*	*	*	*				*	*	*
ПРН6										*							*	
ПРН7						*											*	
ПРН8				*				*	*		*	*					*	
ПРН9													*			*		*
ПРН10				*				*	*		*	*					*	*
ПРН11					*			*	*		*	*						*
ПРН12													*	*		*		*
ПРН13			*							*					*		*	
ПРН14							*										*	
ПРН15						*	*										*	
ПРН16			*															*
ПРН17				*				*	*		*	*		*			*	*
ПРН18				*	*						*	*				*	*	*
ПРН19				*				*	*		*	*					*	*
ПРН20				*	*			*	*		*	*					*	*
ПРН21	*			*							*	*				*	*	*
ПРН22								*	*		*	*		*			*	*

6. Перелік джерел, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Концепція нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
 2. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
 3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами від 29.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1749731-15>
 4. Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015. № 266 (із змінами від 21.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
 5. Про вищу освіту. Закон України (із змінами від 02.05.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
 6. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів. Наказ Міністерства освіти і науки України №506 від 12.05.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0798>
 7. Про освіту. Закон України (із змінами від 02.05.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
 8. Проект стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта на другому (магістерському) рівні вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-standartu-vi-shoyi-osviti-zi-specialnosti-standartu-vishoyi-osviti-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-na-drugomu-magisterskomu-rivni-vishoyi-osviti>
 9. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Мінекономіки №2736 від 23.12.2020 р. URL: <https://www.me.gov.ua/ascod/List?lang=ukUA&id=d6a26174-d0fd-406b-c307a4043f04eb5&tag=SistemaOblikuPublichnoiInformatsii&pageNumber=8&fCtx=inName&fSort=date&fSdir=desc>
 10. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене наказом міністерства освіти і науки України №880/33851 від 08.08. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
- Локальні документи
11. Положення про навчання і викладання за освітніми програмами ОС «Бакалавр», ОС «Магістр» у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, затверджене наказом ректора №293 від 01.10.2020. URL: https://drive.google.com/file/d/1Zni_yOJRq3azE9S9XvYJWq4yoEiGqNq/view
 12. Положення про структуру та зміст освітніх програм у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, затверджене наказом ректора №173 від 30.06.2020. URL: https://drive.google.com/file/d/18I6ylIneKNRHk_xnPEK4KY3JTfwFtTgl/view
 13. Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка, затверджене наказом ректора №175 від 27.06.2019 (із змінами від 26.04.2023). URL: http://gnpu.edu.ua/images/dokumenty/Pologrnnya_pro_osvitniy_proces.pdf

Гарант освітньої-професійної програми:

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри української мови,
літератури та методики навчання
Глухівського національного
педагогічного університету

імені Олександра Довженка

Наталія ГРИЧАНИК